

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C.Vîrlan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Panov, I.Țurcan, L.Pruteanu)

DECIZIE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Dabija Elenn,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elenn Dabija
împotriva lui Valeriu Zavtoni cu privire la partajarea în natură a bunului imobil,
împotriva încheierii din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 08 iunie 2012, Elenn Dabija a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Valeriu Zavtoni cu privire la partajarea în natură a bunului imobil.

Prin hotărârea din 08 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,
acțiunea înaintată de Elenn Dabija a fost respinsă.

La 06 iunie 2019, avocatul Oleg Lozan, în interesele Elennei Dabija, a
declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii
primei instanțe și adoptarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de
Elenn Dabija să fie admisă integral.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit
apelul declarat de Elenn Dabija, prin intermediul avocatului Oleg Lozan, ca
fiind depus de o persoană care nu a fost în drept să declare apel.

La 02 iulie 2019, Elenn Dabija a declarat recurs împotriva încheierii din 20
iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea
încheierii contestate și restituirea cauzei pentru examinarea cererii de apel la
Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a respins
recursul declarat de Elenn Dabija și s-a menținut încheierea din 20 iunie 2019 a
Curții de Apel Chișinău.

La 03 februarie 2020 Elenn Dabija a depus cerere privind repunerea în
termen a cererii de apel.

Prin încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins
cererea apelantei Dabija Elenn privind repunerea în termenul de declarare a

apelului. S-a restituit cererea de apel declarată de Dabija Elenn împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 04 mai 2020 Dabija Elenn a declarat recurs împotriva încheierii din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi hotărâri privind repunerea în termen a apelului.

Recurenta Dabija Elenn, în motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii instanței de apel, menționând că intervalul de termen din 08 mai 2019 când a fost pronunțată hotărârea primei instanțe și pînă la 03 iulie 2019 când a înregistrat cererea de apel motivată, este un termen în interiorul căreia a efectuat acțiuni procesuale de contestare și a sperat la respectarea dreptului la judecarea cauzei.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 25 februarie 2020, însă date ce ar confirma recepționarea de către părți a încheierii instanței de apel, la materialele cauzei lipsesc. Astfel recursul declarat la data de 04 mai 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei s-a stabilit că la data de 08 mai 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 06 iunie 2019, avocatul Oleg Lozan, în interesele Elennei Dabija, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Elenn Dabija, prin intermediul avocatului Oleg Lozan, ca fiind depus de o persoană care nu a fost în drept să declare apel

Prin decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Elenn Dabija și s-a menținut încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 03 februarie 2020 Elenn Dabija a depus cerere privind repunerea în termen a cererii de apel.

Prin încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea apelantei Dabija Elenn privind repunerea în termenul de declarare a

apelului. S-a restituit cererea de apel declarată de Dabija Elenn împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Recurenta a criticat încheierea instanței de apel, indicând că instanța de apel a ajuns la o concluzie incorectă precum că nu sunt temeuri de repunere în termenul de declarare a apelului, deoarece argumentele invocate și materialele cauzei denotă contrariul.

În conformitate cu prevederile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Art. 110 Cod de procedură civilă, statuează expres că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Așadar, respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligare pozitivă a părților și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 Cod de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

În sensul art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Colegiul menționează că recurenta Dabija Elenn nu a adus probe pertinente și concludente în susținerea cererii de repunere a apelului în termen.

Or, odată cu restituirea cererii de apel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019, nu s-a suspendat curgerea termenului de apel, astfel, termenul de depunere a apelului a expirat la 08 iunie 2019.

Iar, afirmațiile recurentei precum că, pînă la 03 iulie 2019 a efectuat acțiuni procesuale de contestare și a sperat la respectarea dreptului la judecarea cauzei, nu au nici o relevanță procesuală din motivul că, atât avocatul acesteia cât și

însăși recurenta Dabija Elenn au fost la ședința de pronunțare a dispozitivului hotărârii și urmau să se conformeze termenului legal de contestare.

Colegiul civil reține că la cererea din 03 februarie 2020 depusă de Elenn Dabija privind repunerea în termen a cererii de apel nu este anexată nici o probă, nici un înscris care ar justifica omiterea termenului de procedură privind declararea apelului.

În circumstanțele expuse, Colegiul consideră că argumentele recurenteii privind motivele omiterii termenului de contestare a hotărârii, sunt neîntemeiate și lipsite de suport probatoriu, urmând a fi respinse.

Pe cale de consecință, instanța de judecată consideră că recurenta a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, ultima trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță.

Contrar celor menționate, apelanta nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

De altfel, Colegiul remarcă faptul că Dabija Elenn a depășit și termenul de 30 de zile, stipulat la art. 116 alin. (4) Cod de procedură civilă, care prevede că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În astfel de circumstanțe, instanța decelează că acțiunile recurenteii privind depunerea cererii de apel la 03 iulie 2019 împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu constituie decât o ignorare a acesteia de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, în condițiile când art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Aici se impune a scoate în evidență că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, Tinnelly

& Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; Malahov c. Moldovei, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, Colegiul precizează că recurenta era obligată să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunilor sale, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău, corect a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel depusă de Dabija Elenn, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Dabija Elenn.

Se menține încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elenn Dabija împotriva lui Valeriu Zavtoni cu privire la partajarea în natură a bunului imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru